

καταλιπεῖν ἄλλὰ πειρώμενον ἐκάστου καὶ προσλιπαροῦντα, καὶ γλιχόμενον τοῦ πρόσω τὴν πᾶν τὸ καλὸν ἡδὺ ποιοῦσαν ἀναμένειν συνήθειαν. Ἦξει γὰρ οὐ διὰ μακροῦ, πολὺ φῶς ἐπιφέρουσα τῇ μαθήσει καὶ δεινούς ἔρωτας ἐνδιδούσα πρὸς τὴν ἀρετὴν, ὣν ἕνευ πᾶνυ τλήμονος ἀνδρὸς ἐστὶν ἡ δειλοῦ τὸν ἄλλον ὑπομένειν βίον, ἐκπεσόντα δι' ἀνδρίαν φιλοσοφίας.

69. Ἐχει τί καὶ τὰ πράγματα τοῖς ἀπειροῖς καὶ νέοις ἐν ἀρχῇ δυσκατανόητον· οὐ μὴν ἄλλὰ τῇ γε πλείστη περιπίπτουσιν ἀσφαλεῖ καὶ ἀγνοίᾳ δι' αὐτοὺς, ἀπ' ἐναντιῶν φύσεων ταῦτόν ἀμαρτάνοντες. Οἱ μὲν γὰρ αἰσχύνῃ τινὶ καὶ φειδοὶ τοῦ λέγοντος ὀκνοῦντες ἀνέρεσθαι καὶ βεβαιώσασθαι τὸν λόγον, ὡς ἔχοντες ἐν νῷ συνεπινεύουσιν· οἱ δ' ὑπὸ φιλοτιμίας ἁώρου καὶ κενῆς πρὸς ἐτέρους ἀμίλλης, ὀξύτητα καὶ δύναμιν εὐμαθείας ἐπιδεικνύμενοι, πρὶν ἢ λαβεῖν, ἔχειν ὁμολογοῦντες, οὐ λαμβάνουσιν. Εἴτα συμβαίνει τοῖς μὲν αἰδήμοσιν καὶ σιωπηλοῖς ἐκείνοις, ὅταν ἀπέλθωσι, λυπεῖν αὐτοὺς καὶ ἀπορεῖσθαι, καὶ τέλος αὐτὸς ὑπ' ἀνάγκης ἐλαυνόμενους σὺν αἰσχύνῃ μείζονι τοῖς εἰποῦσιν ἐνοχλεῖν, ἀναπνυθανόμενους, καὶ μεταθέοντας, τοῖς δὲ φιλοτίμοις καὶ θρασέσιν αἰεὶ περιστέλλειν καὶ ἀποκρύπτειν συνοικοῦσαν τὴν ἀμαθίαν.

70. Πᾶσαν ἀπωσάμενοι βλακείαν καὶ ἀλαζονείαν, πρὸς τὸ μαθεῖν καὶ περὶ τὸ λαβεῖν τῇ διανοίᾳ τὸ χρησίμως λεγόμενον ὄντες, ὑπομένωμεν τοὺς εὐφρων δοκούντων γέλωτας, ὥσπερ ὁ Κλεάνθης καὶ ὁ Ξενοκράτης, βραδύτεροι δοκοῦντες εἶναι τῶν συσχολαστῶν, οὐκ ἀπεδίδρασκον ἐκ τοῦ μανθάνειν, οὐδὲ ἀπέκαμνον, ἀλλὰ φθάνοντες εἰς ἑαυτοὺς ἔπαιζον, ἀγγεῖοις τε βραχυστόμοις, καὶ πινακίσι χαλκαῖς ᾗ ἀπεικνίζοντες, ὡς μόλις μὲν παραδεχόμενοι τοὺς λόγους, ἀσφαλῶς δὲ καὶ βεβαίως τηροῦντες.

71. Ὡς φησι Φωκυλίδης, πολλ' ἀπατηθῆναι διζήμενον ἔμμεναι ἐσθλόν, καὶ γελασθῆναι δεῖ πολλά, καὶ ἀδοξῆσαι, καὶ σκώμματα καὶ βωμολογίας ἀναδεχόμενον, ὥσασθαι παντὶ τῷ θυμῷ καὶ καταθλῆσαι τὴν ἀμαθίαν. Οὐ μὴν οὐδὲ τῆς πρὸς τούναντίον ἀμαρτίας ἀμελητέον, ἣν ἀμαρτάνουσιν οἱ μὲν ὑπὸ νωθείας, ἀηδεῖς καὶ κοπῶδεις ὄντες· οὐ γὰρ ἐθέλουσι γενόμενοι καθ' αὐτοὺς πράγματα ἔχειν, ἀλλὰ παρέχουσι τῷ λέγοντι, πολλὰ καὶ ἐκπνυθάνομενοι περὶ τῶν αὐτῶν, ὥσπερ ἀπτῆνες νεοσσοί, κεχρηνότες αἰεὶ πρὸς ἄλλότριον στόμα καὶ πᾶν ἔτοιμον ἡδὺ καὶ διαπεπονημένον ὑπ' ἄλλων ἐκλαμβάνειν ἐθέλοντες. Ἐτεροι δὲ προσοχῆς καὶ δριμύτητος ἐν οὐ δέοντι θηρώμενοι δόξαν ἀποκναίουςι λαλιᾷ καὶ περιεργίᾳ τοὺς λέγοντας, αἰεὶ τι προσδιαποροῦντες τῶν οὐκ ἀναγκαίων καὶ ζητοῦντες ἀποδείξεις τῶν οὐ δεομένων· οὕτως.

— ὁδὸς βραχεῖα γίγνεται μακρά,

ὡς φησι Σοφοκλῆς, οὐκ αὐτοῖς μόνον, ἀλλὰ καὶ τοῖς ἄλλοις. Ἀντιλαμβάνομενοι γὰρ ἐκάστοτε κεναῖς καὶ περιτταῖς ἐρωτήσεσι τοῦ διδάσκοντος, ὥσπερ ἐν συνοδίᾳ, τὸ ἐνδελεχὲς ἐμποδίζουσι τῆς μαθήσεως, ἐπιστάσεις καὶ διατριβὰς λαμβανούσης. Οὗτοι μὲν οὖν, κατὰ τὸν Ἱερώνυμον ὥσπερ οἱ δειλοὶ καὶ γλίσχροι

σκύλακες τὰ δέρματα δάκνοντες οἴκοι καὶ τὰ τίλματα τίλλοντες τῶν θηρίων αὐτῶν οὐχ ἄπτονται.

72. Τοὺς ἀργούς παρακαλῶμεν, ὅταν τὰ κεφάλαια τῇ νοήσει περιλῃθῶσιν, αὐτοὺς δι' αὐτῶν τὰ λοιπὰ συντιθέναι, καὶ τῇ μνήμῃ χειραγωγεῖν τὴν εὐρεσιν, καὶ τὸν ἀλλότριον λόγον οἷον ἀρχὴν καὶ σπέρμα λαβόντας, ἐκτρέφειν καὶ αὐξεῖν.

73. Οὐκ ὡς ἀγγεῖον, ὃ νοὺς ἀποπληρώσεως, ἀλλ' ὑπεκκαύματος μόνον ὥσπερ ὕλη δεῖται, ὁρμὴν ἐμποιοῦντος εὐρετικὴν καὶ ὄρεξιν ἐπὶ τὴν ἀλήθειαν. Ὡς περ οὖν εἴ τις ἐκ γειτόνων πυρὸς δεόμενος, εἴτα πολὺ καὶ λαμπρὸν εὐρών αὐτοῦ καταμένει διὰ τέλους θαλπόμενος· οὕτως εἴ τις ἦκον λόγου μεταλαβεῖν πρὸς ἄλλον οὐκ οἶεται δεῖν φῶς οἰκεῖον ἐξάπτειν καὶ νοῦν ἴδιον, ἀλλὰ χαίρων τῇ ἀκρόασει, κάθηται θελγόμενος, οἷον ἔρευθος ἔλκει καὶ γάνωμα, τὴν δόξαν ἀπὸ τῶν λόγων, τὸν δὲ ἐντὸς εὐρώτα τῆς ψυχῆς καὶ ζόφον οὐκ ἐκτεθέρμαγκεν οὐδὲ ἐξέωκε διὰ φιλοσοφίας.

74. Ἀσκεῖν ἅμα τῇ μαθήσει τὴν εὐρεσιν· ἵνα μὴ σοφιστικὴν ἔξιν μὴδ' ἱστορικὴν ἀλλ' ἐνδιέθετον καὶ φιλόσοφον λαμβάνωμεν, ἀρχὴν τοῦ καλῶς βιῶναι τὸ καλῶς ἀκούσαι νομίζοντες.

ΧΡΙΣΤ. ΣΑΜΑΡΤΕΙΑΝΗΣ.

ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΚΑ.

Θεοπροδικὰ ἀρχαιολογήματα.

Εἰς τὰς διαφόρους ἐπιγραφάς, ἃς ἐδημοσιεύσαμεν ἐντεῦθεν ἐν τῷ «Νεολόγῳ», προσθέτομεν καὶ τὰς ἑξῆς:

1.

ΛΗΓΓΙΟΝ
Ε. ΦΙΝΑΚΟΥ
Τ. ΟΛΥΚΟΥ [?]
Π. ΝΑΙΒΙΩ
ΧΕ. ΧΑΙΡΕ

Αὕτη ἐπὶ ἐγχωρίου μαρμάρου συντετραγμένη ἐντετυχισμένη ἐστὶν ἐν τῷ περιθόλῳ τῆς καθολικῆς ἐκκλησίας τῆς πόλεως ἅμα τῇ εἰσόδῳ τῶν ἀνδρῶν δεξιᾷ. Τῆς πρώτης γραμμῆς τὰ στοιχεῖα μεγαλειτέρα εἰσι κατὰ τι τῶν λοιπῶν.

2.

ANN. XXX. MARIA

Εἰς τὴν ἡμικυκλικὴν τῆς εἰσόδου κλίμακα τοῦ παρὰ τὴν πόλιν ἐπὶ βράχου κειμένου παρεκκλυσίου τῆς Ἀγίας Κυριακῆς πρὸς τὴν θέσιν Λιμπόνι διακρίνονται μόνον τ' ἀνωτέρω στοιχεῖα ἐπὶ πλακὸς οὐχὶ παχείας καὶ ἐξ ἐγχωρίου μαρμάρου. Ἡ δευτέρα γραμμὴ αὐτῆς κατεστράφη ὑπὸ τοῦ χρόνου, ὡς ἐπίσης καὶ τὰ πλάγια ὑπὸ τῶν κτιστῶν.

3.

UC NYE

Ἐπὶ μαρμάρου λευκοῦ ἐγχωρίου, ἔχοντος μῆκος μέν, ὡς ὁρίζεται, ἡμικυκλικόν, κατὰ τὸ ἄνω μέρος 58 ὑψεκτομέτρων, πλάτος δὲ 30 καὶ πᾶχος 16, καὶ ἀποτελοῦντος τὴν κορωνίδα μεγάλης πλακός, ὡς δυνατόμεθα νὰ εἰκάσωμεν, τρεῖς εἰσι τετράγωνοι ἔκκοι- λάνσεις χωριζόμεναι ὑπὸ γραμμωτῶν μικρῶν διαστημάτων. Καὶ ἐν μὲν τῇ πρώτῃ ἀναγέγλυται νέος ἐν face, γυμνός, κρατῶν διὰ τῆς ἀνυψωμένης ἀριστερᾶς χειρὸς κέρας Ἀμαλθείας καὶ φέρον ὀπισθεν ὑπὲρ τοῦς ὤμους πτέρυγας· ἡ δεξιὰ αὐτοῦ χεὶρ λείπει ἀπὸ τοῦ ἀγκῶνος, ὡς ἐπίσης καὶ ὁλόκληρος ὁ δεξιὸς ποῦς. Ἐν τῇ δευτέρᾳ, γυνή ἐστὶ ἐν face, μὲ ποδὴν ἱμάτιον πολὺπτυχον καὶ μὲ πέπλον τεταμμένον ἄνω καὶ ὑπὸ τὴν κεφαλὴν, οὗτινος κρατεῖ τὰς ἄκρας διὰ τῶν δύο χειρῶν ἐκατέρωθεν· ἔχει κατὰ τὴν λοξὴν τὴν στάσιν τοῦ σώματος καὶ φαίνεται ὡς χορεύουσα· ὑπερθεὶς τῶν ὤμων διακρίνονται πτερύγια (;). Ἐν τῇ τρίτῃ τέλος, νέος ἐστὶ κατὰ μέτωπον ἔχων τὴν δεξιάν χεῖρα τεταμμένην ὑπὸ τὴν κεφαλὴν, ὡς νὰ ἐπακουμβῇ· γυμνός κατὰ τὰ ἄλλα μέρη, φέρει χιτῶνα, ὅστις καλύπτων μόνον τοὺς μηρούς καὶ μέρος ἐλάχιστον τῆς ἡθης ἀνέρχεται πρὸς τὸν δεξιὸν ὤμον, ἐξ οὗ φέρεται ὀπισθεν, ἔχει ἐπίσης λοξὴν τὴν διεύθυνσιν τοῦ σώματος καὶ φαίνεται ὅτι στήριζεται πον διὰ τοῦ κορμοῦ· ἡ δεξιὰ αὐτοῦ χεὶρ λείπει ἀπὸ τοῦ ἡμίδεως τοῦ βραχίονος, πλαγίως δὲ καὶ πρὸ αὐτοῦ διακρίνεται στελεχος ὑψηλοῦ δένδρου. Ἡ λέξις NYE εὐδιάκριτος εὗρηται κάτωθι τοῦ μεσαίου τετραγώνου· ἐπίσης διακρίνονται καὶ τὰ δύο UC τελευταῖα στοιχεία τοῦ πρώτου. Ἡ ἐργασία δὲν παρουσιάζει μεγάλην λεπτότητα, εὗρεθῃ δὲ τὸ μάγμαρον εἰς ἀγρὸν τῆς πόλεως κατὰ τὴν θέσιν Λιμπόνι.

4.

ARISTIDES VIXIT
ANNOS XXV

ANDIA · E · EVRR

... N ... FECE · R · V ·

Ταύτην ἀντεγράψαμεν εὐρόντες κατ' αὐτὰς ἐν τῇ κρήνῃ τοῦ χωρίου Δραγωμή, δύο ὥρας ἀπέχοντος ἐντεῦθεν, παρὰ τὴν ἐκκλησίαν· πολλὰ στοιχεία, ὡς καὶ ὁλόκληρος ἡ τελευταία σειρά ἐφθάρησαν ὑπὸ τῶν ὑδάτων καὶ τῆς ἐπ' αὐτῆς πλύσεως τῶν τραχέων ἐνδυμάτων τῶν χωρικῶν. Κεῖται ἐπὶ λευκοῦ ἐγχωρίου μαρμάρου, οὗτινος τὸ ὁριζόμενον μῆκος 50 ὑψεκτομέτρα ἐστὶ, τὸ πλάτος 42 καὶ τὸ πᾶχος 15. Ὡς μοὶ διηγήθησαν, μετνήχθη ἐνταῦθα ἐκ τῶν ἀγρῶν τοῦ χωρίου τῶν κειμένων ὑπὸ τὸ πρὸς Ν μικρὸν πελασγικὸν φρούριον, ἐνθα τάφου ἀρχαῖοι διακρίνονται τῇ δεκάκειδς καὶ σαρκοφάγος τις ἀπλοῦς, καὶ ὁ δὲ λα κοινῶς καλούμενος, λελαξευμένος ἐντὸς ὀγκώδους λίθου παρὰ τὴν ὁδόν, ὃν καὶ ἡμεῖς εἶδομεν ἐπ' ἐσχάτων. Τὸ μέρος τοῦτο ὅπερ ἐστὶν ὁμαλὸν καὶ φέρεται καὶ καταφανῆ ἔχνη ἀρχαίας οἰκίδεως, λέγεται ὑπὸ τῶν Ἀλδανῶν χωρικῶν ἀλδανοπροφῆρτος ἀγορέ· ἰδῶς ἐνταῦθα ἦν ἡ ἀγορὰ τῆς ἀγνώστου πόλεως,

πιθανὸν δὲ τῆς ἀρχαίας Εὐροίας, ἥς ἡ θέσις διαφόρως τίθεται καθ' ὅλην τὴν Θεσπρωτικὴν παράλιον λωρίδα, ἀπὸ Γλυκῆς μέχρι Βουθρωτοῦ καὶ εἰς τὰς Μολοσσικὰς ἐτι χώρας τὰ Ἰωάννινα, τὴν Βελλᾶν, μετακινουμένη καὶ αὕτη, ὡς αἱ πλείοται ἡπειρωτικαὶ πόλεις, ἵτις ὅμως ἐνταῦθα μεταξὺ Δραγωμῆς καὶ Γλυκῆς δέον νὰ τεθῇ ἀμετακινήτως, ὡς προδεχῶς θέλομεν ἀποδείξει τοῦτο, καθ' ἃ ἐλπίζομεν.

Παραμυθία, 2 Δεκεμβρίου 1892.

Δ. Α. ΠΑΝΑΓΙΩΤΙΑΝΣ.

ΚΑΛΛΙΤΕΧΝΙΚΑ

Ἐκ τῆς Ἱστορίας τῆς τέχνης.*

... Ὁ πρωτογενὴς ἄνθρωπος συστήσας οἰκογένειαν, ἐδικέθη ὅπως προφυλάξῃ ταύτην ἀπὸ τῶν φυσικῶν στοιχείων, ἐπομένως ἐκτίσεν οἶκον, ἐλθὼν δὲ μετὰ τῶν ὁμοίων του εἰς κοινωνίαν, ἐσχηνάτισε τὰς πόλεις, τὰς ὁποίας, ὅπως προφυλάξῃ ἀπὸ τῶν ἐπιδρομῶν τῶν ὁμοίων του, περιέβαλε δὲ ισχυροῦ τείχους. — Ἰδὼν κύκλῳ αὐτοῦ καὶ σχηματίζας ἰδέαν ὑπάρξεως ἀνωτέρας αὐτοῦ δυνάμεως δημιουργήσας ἅπαντα τὸν περὶ αὐτὸν κόσμον, ἰδρυσεν τὴν θρησκείαν καὶ ἐπομένως ἠκολούθησε ναόν, ἐνθ' ἐλάτρευε τὸ ἀνώτατον ὄν, τὸν Θεὸν αὐτοῦ. — Ἀποδίδων δὲ τιμὰς τῷ ἀποθνήσκοντι συγγενεῖ ἢ φίλῳ αὐτοῦ ἀνήγειρε τάφον.

Τοιοιουτρόπως, λοιπόν, ὁ ἄνθρωπος σχηματίζας οἰκογένειαν, κοινωνίαν καὶ θρησκείαν, ἐκ τούτων δὲ καὶ ἐκ τῆς κλιματολογικῆς φύσεως τοῦ τόπου ἐνθ' ἡμέμενεν, αὐξήσας τὰς φυσικὰς αὐτοῦ ἀνάγκας, ἠναγκάσθη νὰ καταψύγῃ εἰς τὴν εὐψύαν αὐτοῦ πρὸς ἐξέυρεσιν καὶ πλήρωσιν τῶν ἀναγκῶν του τούτων, διὰ τῆς τέχνης.

Ἄρα τὸ πρῶτον ἐλατήριον τῆς γεννήσεως τῆς τέχνης ἦτο ἡ ἀνάγκη.

Ἐπομένως τὰ ἔργα τοῦ πρώτου ἀνθρώπου ἀναγόνται εἰς τὴν βάνανσον ἢ χειρονακτικὴν τέχνην.

Ὁ ἄνθρωπος ὅμως κατασκευάζων τὰ βάνανσα ταῦτα ἔργα, ἐκοινεῖτο μᾶλλον ὑπὸ τῆς ἀνάγκης πρὸς πλήρωσιν τῶν ὑπὸ τῆς φύσεως ἀπαιτουμένων, μὴ εὐρίσκων, ὅμως ταῦτα ἐπαρκῆ καὶ πρὸς πλήρωσιν τῶν πρὸς τέρψιν αἰσθητικῶν αὐτοῦ δυνάμεων, ἤρξατο ποικίλλων ταῦτα διὰ διαφόρων μορφῶν, ἀπομιμούμενος τὴν φύσιν, ἀποδεικνύων τοιοιουτρόπως διὰ τούτων τὴν τῆς καλλαισθησίας ἰδιοψύαν αὐτοῦ.

Ἐκ τῶν ἀνωτέρω εἰρημένων καταφαίνεται ὅτι, πρῶτον μὲν ἡ τέχνη, γεννηθεῖσα ταῦτοχρόνως μετὰ τοῦ ἀνθρώπου, ἀνετράφη ὑπ' αὐτοῦ καὶ ἐφθασεν εἰς τοιοῦτον βαθμὸν ἀναπτύξεως, ὥστε ἐλλογικῶς ὁ νοῦς ἡμῶν ἐν τῇ παραβολῇ τῶν ἀρχαϊκῶν ἐργαλείων καὶ μηχανημάτων τοῦ πρωτογενοῦς ἀνθρώπου, χάριν τῶν ἀναγκῶν αὐτοῦ, πρὸς ἐκεῖνα τῶν τοῦ σήμερον, τοῦ 19ου αἰῶνος.

* Δι' αὐτῆς ἐκδομένη ἐν τῷ Ἑλληνικῷ Φιλολογικῷ Σολόγῳ, ἐξ ἧς ἀπεσπάρησαν οἱ πρόλογοι.